

Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting Historisk

Kapitel 1

Valgret og valgbarhed

§ 1. Valgret til Landstinget har enhver, der har dansk indfødsret, opfylder aldersbetingelsen for valgret til Folketinget og har haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse, medmindre vedkommende er umyndiggjort med retsvirkning i Grønland.

§ 2. Følgende personer, der midlertidigt har taget ophold uden for Grønland, og de med disse personer samlevende ægtefæller, har valgret til Landstinget, hvis de, bortset fra kravet om fast bopæl, iøvrigt opfylder kravene i § 1:

- 1) Personer der opholder sig uden for Grønland i uddannelses øjemed.
- 2) Personer der opholder sig uden for Grønland af helbredsmæssige grunde.
- 3) Personer der opholder sig i Danmark i forbindelse med udførelse af hvervet som folketingsmedlem valgt i Grønland.
- 4) Personer der opholder sig i udlandet som repræsentant for Grønlands Hjemmestyre.
- 5) Personer der opholder sig uden for Grønland og som i henseende til tilknytning til Grønland ganske må sidestilles med de under 1-4 nævnte personer.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte personer har dog kun valgret, hvis de forud for fraflytningen har været tilmeldt folkeregisteret i Grønland mindst 2 år.

Stk. 3. Med samlevende ægtefæller j f. stk. 1 sidestilles personer, som har etableret et ægteskabslignende samlivsforhold inden udrejsen.

§ 3. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

§ 4. Valgbar til Landstinget er enhver, som i henhold til §§ 1 eller 2 har valgret til dette, medmindre vedkommende ved endelig dom eller bødevedtagelse er pålagt en kriminalretlig foranstaltning for et forhold, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af Landstinget.

Stk. 2. En person kan dog altid opstille til valg uanset indsigelser om manglende valgbarhed på grund af pålagt kriminalretlig foranstaltning.

§ 5. Landstinget består af 31 medlemmer. 26 medlemmer vælges som kredsmandater i de landstingskredse, der er angivet i bilaget. Herudover vælges 5 tillægsmandater efter reglerne i §44.

§ 6. Landstingets medlemmer vælges for 4 år, og samtlige medlemmer afgår samtidig j f. dog § 53.

Stk. 2. Valgperioden regnes fra valgdagen.

Stk. 3. Såvel i tilfælde af ordinært valg, som når valg udskrives til afholdelse forinden, fastsættes datoen for valgets afholdelse af Landsstyreformanden.

Kapitel 2

Forberedelserne til valget

§ 7. Valget ledes af Valgnævnet.

Stk. 2. Valgnævnet fører en valgbog, hvori anføres det væsentligste af, hvad der vedrører valget, herunder oplysning om de anmeldte kandidater og partier samt om opgørelsen af valget.

Stk. 3. Valgnævnet offentliggør snarest muligt for valgbestyrelserne, på hvilken dag valget skal finde sted samt fristen for anmeldelse af kandidater.

Stk. 4. I hver kommune forberedes og ledes valget af de i henhold til §§ 8 og 9 udpegede valgbestyrelser og afstemningsledere.

§ 8. Valget forberedes og ledes i hver kommune af en valgbestyrelse.

Stk. 2. Valgbestyrelsen består af borgmesteren samt mindst 2 kommunalbestyrelsesmedlemmer valgt af kommunalbestyrelsen. Borgmesteren er formand for valgbestyrelsen.

Stk. 3. Opstiller et medlem af valgbestyrelsen som kandidat, skal det pågældende medlem udtræde af valgbestyrelsen, og kommunalbestyrelsen udpeger dennes stedfortræder blandt sine medlemmer.

Stk. 4. Udtræder borgmesteren af valgbestyrelsen, udpeger denne en ny formand blandt sine medlemmer.

§ 9. Valgbestyrelsen udpeger for hvert af kommunens afstemningssteder en valgberettiget person som leder af afstemningen inden for vedkommende afstemningssted og eventuelt et antal tilforordnede vælgere til at bistå ved valget.

Stk. 2. Opstiller en afstemningsleder som kandidat, udpeger valgbestyrelsen en ny afstemningsleder.

Stk. 3. De i medfør af stk. 1 og § 8, stk. 2 udpegede personer har pligt til at påtage sig hvervet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen yder diæter til de i medfør af stk. 1 udpegede personer for deres virksomhed i forbindelse med valget. Diæterne ydes efter reglerne i landstingslov om kommunernes styrelse.

§ 10. Valgbestyrelsen offentliggør snarest muligt tiden for afstemningen i overensstemmelse med den fra Valgnævnet modtagne meddelelse jf. § 7, stk. 3. Samtidig offentliggøres de enkelte afstemningssteder samt navnene på de personer, som er udpeget til afstemningsledere for de enkelte afstemningssteder, og det antal medlemmer, der ifølge bilaget skal vælges til Landstinget i den pågældende landstingskreds samt fristen for anmeldelse af kandidater.

Stk. 2. Valgbestyrelserne og afstemningslederne fører en af Valgnævnet udsendt valgbog, hvori anføres det væsentligste af, hvad der vedrører valget, herunder oplysning om anmeldte kandidater, antallet af afgivne gyldige stemmesedler, antallet af afgivne ugyldige stemmesedler med angivelse af de grunde, der har medført ugyldigheden, samt oplysning om valgets endelige opgørelse, alt for hvert enkelt afstemningssted for sig.

Stk. 3. Afstemningslederne sørger for, at alt er i orden til afstemningen, særligt at valglisten og stemmesedlerne er til stede, og at der i hvert stemmelokale findes fornødne stemmerum og stemmekasse, jf. § 27.

Stk. 4. Offentliggørelser i henhold til stk. 1 sker ved opslag og i øvrigt efter valgbestyrelsens bestemmelse.

§ 11. Berettiget til at opstille til landstingsvalg er de partier, der ved sidste landstingsvalg opnåede repræsentation i Landstinget og fortsat er repræsenteret i dette. Når valg til Landstinget er udskrevet meddeler Landstingets formand Valgnævnet, hvilke partier der opfylder disse betingelser.

Stk. 2. Berettiget til at opstille til landstingsvalg er endvidere nye partier, der senest 5 uger før valgets afholdelse anmeldes for Valgnævnet af et antal vælgere, der mindst svarer til 1/31 af samtlige gyldige stemmer ved sidst afholdte landstingsvalg.

Stk. 3. Anmeldelse af et nyt parti skal være vedlagt erklæringer fra de vælgere, der anmelder partiet. Erklæringerne skal indeholde oplysning om vælgernes fulde navn, fødselsdato og bopæl samt være underskrevet og dateret af vælgerne personligt. Erklæringerne skal endvidere være påført vedkommende folkeregisterførers attestation af, at vælgeren opfylder betingelserne for valgret til Landstinget. Erklæringer, der er udstedt et år eller mere før anmeldelse, kan ikke medregnes. Det samme gælder erklæringer fra vælgere, der deltager i anmeldelse af mere end ét nyt parti.

Stk. 4. Valgnævnets godkendelse af et parti har gyldighed, indtil der har været afholdt landtings valg, dog mindst i et år.

§ 12. Berettiget til at opstille til valget er kandidater, som opstiller for et parti, jf. § 13, enkeltkandidater og enkeltkandidater i kandidatforbund, j f. § 14.

§ 13. Anmeldelse af kandidater, som opstiller for et parti i en landstingskreds, skal ske på de af Valgnævnet udarbejdede partilisteblanketter. Anmeldelsen skal være indgivet til en valgbestyrelse i landstingskredsen, senest kl. 12.00, 3 uger før valget.

Stk. 2. Et parti kan i én landstingskreds højst opstille dobbelt så mange kandidater, som der skal vælges i kredsen. Et parti kan dog altid opstille mindst 8 kandidater i en landstingskreds.

Stk. 3. Partilistanmeldelsen skal indeholde oplysning om kandidaternes navne, fødselsdato, stilling og bopæl. Kandidaterne skal ved deres underskrift have erklæret sig indforstået med, at de opstilles ved valget. Underskrifterne kan ske enten på selve anmeldelsen eller på genparter af denne.

Stk. 4. Partilistanmeldelsen skal være underskrevet af det organ i partiet, som ifølge partiets vedtægter godkender opstilling af kandidater til valg til Landstinget. Partiets godkendelse af opstillingen af kandidaterne kan eventuelt ske ved indsendelse af kopier af partilistanmeldelserne til Valgnævnet med de ovenfor nævnte underskrifter.

§ 14. Anmeldelse af kandidater, som opstiller uden for partierne, skal ske på de af Valgnævnet udarbejdede kandidatanmeldelsesblanketter og skal være indgivet til en valgbestyrelse i landstingskredsen inden den i § 13, stk. 1 nævnte frist.

Stk. 2. Kandidatanmeldelsen skal indeholde oplysning om kandidatens navn, fødselsdato, stilling og bopæl. Kandidaterne skal ved deres underskrift have erklæret sig indforstået med, at de opstilles ved valget. Underskrifterne kan ske enten på selve anmeldelsen eller på genparter af denne.

Stk. 3. To eller flere kandidater, som opstiller uden for partierne i samme landstingskreds, kan aftale at ville støtte hinanden ved at indgå et kandidatforbund. Har en kandidat indgået kandidatforbund med en eller flere andre kandidater, skal anmeldelsen indeholde oplysning herom. De pågældende kandidater skal ved deres underskrift have godkendt kandidatforbundet. Godkendelse kan meddeles enten på selve kandidatanmeldelsen eller på genparter af denne.

§ 15. Anmeldelse af kandidater, som opstiller uden for partierne, skal være underskrevet af mindst 40

og højst 50 af landstingskredsens vælgere som stillere. Underskrifterne kan ske enten på selve anmeldelsen eller på genparter af denne. Anmeldelsen skal indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, fødselsdato, stilling og bopæl. En af stillerne skal være angivet som bemyndiget til at modtage henvendelser om anmeldelsen på samtlige stilleres vegne. Oplysning om stillernes navne skal på begæring meddeles enhver anden vælger i landstingskredsen af den valgbestyrelse, der har modtaget kandidatanmeldelsen.

§ 16. En person kan kun opstille som kandidat i én landstingskreds. Ingen kan være kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne.

Stk. 2. En kandidat kan ikke være deltager i mere end ét kandidatforbund. Kandidater, opstillet for partier, kan ikke indgå kandidatforbund.

Stk. 3. Ingen kan være stiller for mere end én kandidat. En vælger kan iøvrigt kun være stiller for kandidater, der opstiller i den landstingskreds, hvor vælgeren selv er optaget på valglisten.

§ 17. En kandidat kan tilbagekalde en indgivet kandidatanmeldelse overfor valgbestyrelsen senest kl. 12.00, 3 uger før valget. En vælger, der som stiller har anbefalet en kandidat, kan ikke tilbagekalde anbefalingen, efter at kandidatanmeldelsen er indleveret til valgbestyrelsen.

§ 18. Valgbestyrelsen underretter straks efter udløbet af anmeldelsesfristen, j f. § 13, stk. 1, pr. telefaks eller på anden måde, skriftligt Valgnævnet om de modtagne anmeldelser med angivelse af antallet af godkendte stillere samt oplysning om, hvorvidt valgbestyrelsen i øvrigt finder, at anmeldelserne opfylder kravene i §§ 13-17.

Stk. 2. Når Valgnævnet har modtaget den i stk. 1 nævnte indberetning fra valgbestyrelserne, træffer det endelig beslutning om, hvorvidt de indkomne anmeldelser skal anerkendes som gyldige. Såfremt der foreligger fejl ved anmeldelsen af en kandidat, skal Valgnævnet give den pågældende en frist på 2 hverdage til at fa fejlen rettet.

Stk. 3. Valgnævnet offentliggør snarest muligt navnene på de opstillede kandidater. Opstiller en kandidat for et parti, eller har flere kandidater indgået kandidatforbund, skal offentliggørelsen indeholde oplysning herom. Meddelelse om de i de enkelte landstingskredse opstillede kandidater sendes til valgbestyrelserne i landstingskredsene, der straks underretter afstemningslederne.

Stk. 4. Kandidaternes navne offentliggøres ved opslag og i øvrigt efter valgbestyrelsens bestemmelse.

§ 19. Er der ved udløbet af fristen for kandidatanmeldelser anmeldt et mindre antal kandidater end det antal medlemmer, der skal vælges til Landstinget i landstingskredsen, opfordrer Valgnævnet landstingskredsens vælgere til inden en nærmere angivet frist at indgive yderligere kandidatanmeldelser.

Kapitel 3

Valglisten

§ 20. Når valg er udskrevet, udarbejder valgbestyrelsen en valgliste over de personer, der senest på valgdagen opfylder betingelserne for at have valget jf. §§ 1 og 2, og som er tilmeldt folkeregisteret i den pågældende kommune jf. dog § 22.

Stk. 2. På valglisten optages de vælgere, der senest 6 uger før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til kommunens folkeregister.

Stk. 3. Vælgere, der senest 6 uger før valgdagen er flyttet inden for kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til kommunens folkeregister, skal optages på valglisten under den nye bopæl.

Stk. 4. Vælgere, der senere end 6 uger før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller inden for kommunen, eller som senere end denne dag har anmeldt flytning, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 5. Vælgere, der midlertidigt har taget ophold uden for Grønland og opfylder betingelserne i § 2, skal optages på valglisten, såfremt der er truffet afgørelse herom senest 6 uger før valgdagen j f. § 22.

§ 21. Personer, der opholder sig på områder i Grønland, der ikke er omfattet af den kommunale inddeling, og som har valget på den dag, da valget skal finde sted, skal, såfremt de ikke har bevaret fast bopæl andetsteds i Grønland, optages på et særligt afsnit på valglisten i Nuuk kommune.

Stk. 2. Personer, der efter at være optaget på valglisten, opgiver deres faste bopæl i Grønland, skal af valgbestyrelsen slettes af valglisten j f. dog § 22.

Stk. 3. Nærmere regler om udarbejdelse af valglisten kan fastsættes af Landsstyret.

§ 22. Vælgere, der er omfattet af § 2, optages på valglisten eller forbliver optaget på valglisten, hvor de sidst har været tilmeldt folkeregisteret. Begæring herom skal indgives til valgbestyrelsen i denne kommune eller for områderne uden for den kommunale inddeling til Nuuk kommune. Valgbestyrelsens afgørelse kan inden for en frist af 2 uger indbringes for Valgnævnet.

Stk. 2. Afgørelse om optagelse på valglisten efter stk. 1 har virkning i 2 år fra afgørelsens dato.

Stk. 3. Indgiver en vælger, der er optaget på valglisten efter stk. 1, begæring om fornyet optagelse på valglisten inden udløbet af den i stk. 2 nævnte periode, forlænges perioden indtil, der er truffet afgørelse.

Stk. 4. Nærmere regler om begæringens indgivelse og behandling kan fastsættes af Landsstyret.

§ 23. De i bilaget nævnte landstingskredse er opdelt i valgkredse samt afstemningssteder jf. landstingslov om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer § 5.

Stk. 2. Områderne uden for den kommunale inddeling henføres til valgkredsen for Nuuk by.

Stk. 3. Valglisten udarbejdes for hver valgkreds for sig. Er valgkredsen inddelt i afstemningssteder, udarbejdes listen med særskilte afsnit for hvert afstemningssted.

Stk. 4. Valglisten skal indeholde vælgernes navne og vælgernes fødselsdato samt en rubrik til afkrydsning af vælgernes navne.

§ 24. Senest 3 uger før valgdagen fremlægges valglisten i 2 hverdage på et sted i valgkredsen, der er tilgængeligt for alle.

Stk. 2. Såfremt valglisten er udarbejdet med særskilte afsnit for de enkelte afstemningssteder inden for valgkredsen, fremlægges samtlige afsnit på et sted, der er tilgængeligt for alle, medens der på hvert af valgkredsens afstemningssteder fremlægges en afskrift af den del af valglisten, der gælder for stedet.

Stk. 3. For områderne uden for den kommunale inddeling fremlægges, i perioden mellem valgets udskrivelse og valgets afholdelse, en afskrift af den del af valglisten, der er gældende for området.

Stk. 4. Valgbestyrelsen bestemmer tid og sted for fremlæggelse af valglisten.

§ 25. Enhver som mener, at vedkommende eller en anden er udeladt af eller optaget på listen uden grund kan, senest 2 hverdage efter udløbet af den tid, hvori valglisten har været fremlagt, skriftligt over for valgbestyrelsen fremsætte klage, ledsaget af en kort begrundelse for klagen.

Stk. 2. De over valglisten fremkomne klager skal snarest muligt afgøres af valgbestyrelsen. De herefter berigtigede valglister underskrives af valgbestyrelsens formand.

Stk. 3. Valgbestyrelsen skal give skriftlig meddelelse til enhver, der slettes af valglisten, eller hvis klage over egen eller en andens udeladelse ikke tages til følge.

Stk. 4. Den, som er utilfreds med at valget er nægtet vedkommende, kan inden 2 hverdage efter valglisternes berigtigelse efter stk. 2 skriftlig indbringe spørgsmålet for Valgnævnet, hvis afgørelse er endelig. Valgnævnet underretter klageren og vedkommende valgbestyrelse om sin afgørelse, og de herefter fornødne rettelser i valglisten foretages af valgbestyrelsen.

Stk. 5. I øvrigt kan der ikke ske nogen forandring af valglisten, når denne er berigtiget af valgbestyrelsen i overensstemmelse med stk. 2 og 4.

Kapitel 4

Afstemningen

§ 26. Valgnævnet træffer bestemmelse om tilvejebringelse, udformning og fordeling af de fornødne stemmesedler. Stemmesedlerne skal være påtrykt betegnelsen "landstingsvalg" på grønlandsk og dansk.

Stk. 2. Stemmesedlerne skal indeholde navnene på de i landstingskredsen opstillede kandidater. Kandidater, der opstiller for et parti opføres i felter for sig, og kandidater, der opstiller uden for partierne, opføres i et særligt felt efter de andre. Felterne anbringes på stemmesedlerne under hinanden adskilt ved trykte streger. I hvert felt anføres først partibetegnelsen og derunder kandidaterne i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 3. Kandidatforbund opføres efter kandidater, der opstiller for partierne. Såfremt der er flere kandidatforbund i samme landstingskreds, opføres de i rækkefølge efter deres antal af kandidater. Det kandidatforbund, der har det største antal kandidater, opføres først. Derefter opføres det kandidatforbund, der har det næststørste antal kandidater og så fremdeles. Såfremt der er kandidatforbund, der har opstillet samme antal kandidater, trækker Valgnævnet lod om deres rækkefølge.

Stk. 4. De forskellige partiers felter på stemmesedlerne anbringes i alfabetisk rækkefølge.

§ 27. Afstemningen sker i et af valgbestyrelsen på hvert afstemningssted anvist lokale.

Stk. 2. Idet nævnte lokale tilvejebringer afstemningslederen et stemmerum af en sådan beskaffenhed, at en person kan stå oprejst deri uden at kunne ses af nogen person uden for stemmerummet. Stemmerummet skal være tilstrækkeligt lyst til, at skrift tydeligt kan læses, og det skal være forsynet med en almindelig sort blyant og en fast plade til underlag ved skrivning.

Stk. 3. Uden for stemmerummet skal forefindes en stemmekasse, der skal være aflåset og således indrettet, at ingen stemmeseddel kan udtages af den, uden at stemmekassen åbnes.

§ 28. Afstemningslederen erklærer ved afstemningens påbegyndelse denne for åbnet, og åbner i de tilstedeværendes påsyn stemmekasserne og viser, at de er tomme, hvorpå kasserne aflåses.

Stk. 2. I valglokalet skal der på et iøjnefaldende sted findes opslag, der indeholder oplysning om navnene på de i landstingskredsen opstillede partier og kandidater. Partierne og kandidaterne anføres i samme rækkefølge, som de er anført på stemmesedlen. Såfremt flere kandidater har indgået kandidatforbund, skal opslaget indeholde oplysning herom. Tilsvarende opslag skal findes i stemmerummet umiddelbart over skriveunderlaget. De nævnte opslag tilvejebringes af Valgnævnet.

Stk. 3. Valgret udøves ved personligt fremmøde i valglokalet, hvor vælgeren henvender sig til afstemningslederen. Afstemningslederen sætter kryds ved vælgerens navn på valglisten og udleverer derefter vælgeren en ubrugt stemmeseddel.

Stk. 4. Stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være tilstede. Vælgeren udfylder stemmesedlen ved at mærke den med et kryds, enten ved en partibetegnelse eller ud for navnet på den kandidat, som ønskes indvalgt i Landstinget. Efter stemmeafgivningen folder vælgeren stemmesedlen sammen, således at ingen kan se, hvordan der er stemt. Derefter lægger vælgeren den sammenfoldede stemmeseddel i stemmekassen og forlader valglokalet uden ugrundet ophold.

Stk. 5. Afstemningslederen stemmer selv umiddelbart efter den almindelige stemmeafgivnings ophør.

Stk. 6. En vælger kan fa ombyttet en stemmeseddel, hvis den er udfyldt forkert eller ved uagtsomhed gjort ubrugelig. Ombytningen kan ikke ske, efter at stemmesedlen er lagt i stemmekassen. Den tilbageleverede stemmeseddel opbevares særskilt af afstemningslederen.

Stk. 7. Er en vælger ikke selv i stand til at udfylde stemmesedlen på den foreskrevne måde, skal afstemningslederen yde vedkommende vælger fornøden bistand. Vælgere, der på grund af manglende førlighed eller lignende årsag ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet, vil i afstemningslederens påsyn kunne afgive stemme umiddelbart uden for lokalet. Er vælgeren blind eller svagtseende, kan vælgeren forlange, at der ved stemmeafgivningen alene ydes bistand af en af vælgeren selv udpeget tilstedeværende person.

§ 29. Valghandlingen åbnes kl. 9 og slutes kl. 20, dog således at den slutes tidligere, såfremt samtlige vælgere har afgivet deres stemme inden det sidstnævnte tidspunkt.

Kapitel 5

Stemmeafgivning ved indsendelse af stemmeseddel

§ 30. Vælgere, der ikke, eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed, vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister, kan afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel efter reglerne i §§ 31-36.

§ 31. Vælgere, der opholder sig i Grønland kan afgive stemme på et folkeregister, herunder folkeregisteret i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten.

Stk. 2. Vælgere, der er indlagt på sygehuse eller andre helbredelses- og plejainstitutioner, kan afgive stemme på sygehuset eller institutionen efter regler, der fastsættes af Landsstyret.

Stk. 3. Vælgere, der er indsat i institutioner under kriminalforsorgen i Grønland, kan afgive stemme på institutionen efter regler, der fastsættes af Landsstyret.

Stk. 4. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende steder, der ikke er et selvstændigt afstemningssted, kan afgive stemme hos en af vedkommende valgbestyrelse udpeget valg-berettiget

person.

Stk. 5. Vælgere, der opholder sig på flyvepladser, vejrstationer m.v. uden for den kommunale inddeling kan afgive stemme hos en af Valgnævnet bemyndiget person.

Stk. 6. Vælgere, der opholder sig i den øvrige del af riget, kan afgive stemme på et folkeregister eller hos en af Valgnævnet bemyndiget.

Stk. 7. Vælgere, der opholder sig uden for riget, kan afgive stemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation.

Stk. 8. Vælgere, der opholder sig ombord på skibe, der er hjemmehørende i Grønland, kan afgive stemme hos skibsføreren eller hos en af skibsføreren udpeget.

Stk. 9. Stemmeafgivningen kan tidligst finde sted 6 uger før valgets afholdelse.

§ 32. Valgnævnet tilvejebringer det fornødne materiale jf. § 33, stk. 1 til brug for afgivning af brevstemme i Grønland.

Stk. 2. Ved stemmeafgivningen uden for Grønland anvendes det brevstemmemateriale, som anvendes ved folketingsvalg i Danmark.

§ 33. Vælgeren får ved henvendelse til stemmemodtageren på et af de i § 31 nævnte afstemningssteder udleveret en stemmeseddel med dertil hørende konvolut, følgebrev og omslag. Uden overværelse af andre udfylder vælgeren straks stemmesedlen ved at anføre navnet på et af de partier, der har opstillet kandidater i landstingskredsen, inden for hvis område vælgeren er opført på valglisten, eller navnet på én af de kandidater, der er opstillet i landstingskredsen.

Stk. 2. Så snart vælgeren har stemt, udfyldes følgebrevet. Det skal indeholde:

1) En erklæring om, at vælgeren selv frivilligt og uden overværelse af andre har udfyldt stemmesedlen, lagt den i konvolutten og lukket denne. Vælgeren skal tillige afgive en erklæring på tro og love om, at han på valgdagen ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister. Vælgerens underskrift på følgebrevet skal finde sted i overværelse af stemmemodtageren, og følgebrevet skal angive datoen for underskriften samt vælgerens fulde navn, fødselsdato, stilling og bopæl i den kommune, hvor han er opført på valglisten.

2) En attest udstedt af stemmemodtageren som vidne om, at vælgerens underskrift er ægte og skrevet på den tid og det sted, som vælgeren har angivet, samt som vidne om, at stemmeafgivningen har fundet sted uden overværelse af andre. Attesten skal være underskrevet af den pågældende egenhændigt med angivelse af navn, stilling og bopæl.

§ 34. Konvolutten med stemmesedlen og følgebrevet indlægges i det dertil bestemte omslag, som lukkes og adresseres til den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten. På omslagets bagside anføres tydeligt vælgerens navn og bopæl i den nævnte kommune. Stemmemodtageren indsender uden unødigt ophold omslaget til vedkommende kommune.

§ 35. Kommunen videresender straks det indsendte omslag uåbnet til afstemningslederen på det afstemningssted, hvor den pågældende vælger er stemmeberettiget efter den bopæl, der er angivet på omslaget. Omslaget skal være afstemningslederen i hænde inden afstemningens afslutning.

§ 36. Umiddelbart efter afstemningens afslutning åbnes de modtagne omslag af afstemningslederen,

som undersøger, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Hvis en brevstemme kan komme i betragtning, sættes et kryds ved den pågældende vælgers navn på valglisten, hvorefter konvolutten med stemmesedlen nedlægges uåbnet i stemmekassen.

Stk. 2. Viser det sig, at omslaget hidrører fra en person, som ikke er opført på valglisten, eller som er afgået ved døden inden valgdagen, kommer brevstemmen ikke videre i betragtning. Det samme gælder, såfremt omslaget indeholder andet eller mere end ét følgebrev og én konvolut, eller der efter beskaffenheden af omslaget, følgebrevet eller konvolutten er grund til at antage, at de ikke er lovligt fremstillet, eller at der ved deres udfyldning, attestation eller underskrift ikke er gået frem som foreskrevet j f. § 33.

Stk. 3. Omslag, der først modtages efter afstemningens afslutning, kan ikke tages i betragtning.

Stk. 4. Brevstemmer fra vælgere, der har stemt på valgdagen, kan ikke tages i betragtning.

Stk. 5. Samtlige omslag, følgebrev, konvolutter og stemmesedler indsendes sammen med det i § 48 nævnte materiale til valgbestyrelsen.

Kapitel 6

Valgets opgørelse m.v.

§ 37. Så snart stemmeafgivningen er sluttet, sammenbinder afstemningslederen i særskilte pakker:

- 1) de ikke udleverede stemmesedler, og
- 2) de ved ombytning tilbageleverede stemmesedler.

Stk. 2. Umiddelbart efter åbner afstemningslederen stemmekassen i de tilstedeværendes påsyn, hvorefter stemmesedlerne udtages og ordnes således, at stemmesedler afgivet for samme parti eller for samme kandidat uden for partierne samles i bunker for sig. Derefter optælles, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet på hvert af de på stemmesedlerne opførte partier og for hver kandidat udenfor partierne.

Stk. 3. Såfremt ikke mindst to valgberettigede personer har indfundet sig for at overvære stemmeoptællingen, der er offentlig, tilkalder afstemningslederen to vidner blandt de valgberettigede.

§ 38. En stemmeseddel er afgivet for det parti, inden for hvis felt vælgeren har sat kryds. En brevstemme er afgivet for det parti, hvis navn vælgeren har anført på brevstemmesedlen.

Stk. 2. En stemme er afgivet for den kandidat uden for partierne, ud for hvem vælgeren har sat kryds på stemmesedlen. En brevstemme er afgivet for den kandidat uden for partierne, hvis navn vælgeren har anført på brevstemmesedlen.

Stk. 3. Afstemningslederen foretager derefter, særskilt for hvert parti, en opgørelse af, hvor mange af de afgivne stemmer, der skal henføres til hver enkelt kandidat. Stemmesedlen anses for afgivet for en kandidat, enten når vælgeren har sat kryds ud for kandidaten eller ud for både kandidaten og partibetegnelsen for det parti, kandidaten tilhører. Tilsvarende gælder hvis, vælgeren på brevstemmesedlen har anført navnet på en kandidat eller både navnet på en kandidat og navnet på det parti, kandidaten er opstillet for.

Stk. 4. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på et parti eller inden for partifeltet på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af partiets kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for partiet (partistemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på

brevstemmesedlen har anført navnet for et parti eller navnene på flere kandidater, der er opstillet for samme parti i landstingskredsen.

§ 39. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig:

- 1) når den er blank,
- 2) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne, vælgeren har villet give sin stemme,
- 3) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er lovligt fremstillet,

Stk. 2. En brevstemmeseddel er ugyldig:

- 1) når den er blank,
- 2) når det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne, vælgeren har villet give sin stemme,
- 3) når en konvolut indeholder andet eller mere end én stemmeseddel,
- 4) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er lovligt fremstillet, eller at der ved dens udfyldning ikke er gået frem som foreskrevet,
- 5) når der på stemmesedlen alene er anført navnet på en kandidat, som ikke er opstillet i den landstingskreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten, eller alene er anført navnet på et parti, der ikke har opstillet kandidater i den pågældende landstingskreds.

Stk. 3. Såfremt en stemmeseddel erklæres for ugyldig, bemærkes dette i den af afstemningslederen førte valgbook tillige med en kort angivelse af grunden til ugyldigheden.

Stk. 4. Landsstyret kan fastsætte regler om bedømmelsen af gyldigheden af stemmesedler, herunder brevstemmesedler.

§ 40. Umiddelbart efter optællingen af de afgivne stemmer foretages genoptælling af de afgivne stemmer. Først når to optællinger giver samme resultat, opgør afstemningslederen endeligt resultatet af stemmeafgivningen.

§ 41. I valgbogen anføres en liste over de opstillede partier og kandidater. Det angives, hvor mange stemmer de enkelte partier har opnået, ligesom det angives, hvor mange stemmer de enkelte kandidater for hvert parti samt kandidater uden for partierne har opnået.

§ 42. Afstemningsstedets resultat meddeles straks af afstemningslederen til valgbestyrelsen.

Stk. 2. Når valgbestyrelsen modtager de i stk. 1, nævnte meddelelser fra valgkredsens afstemningssteder, meddeles disse straks til Valgnævnet. Meddelelsen ledsages af oplysning om antallet af valgberettigede på det enkelte afstemningssted samt om, hvorvidt der i forbindelse med valgets afholdelse har foreligget forhold, der vil kunne fa indflydelse på valgresultatet.

§ 43. Når Valgnævnet har modtaget resultaterne fra valgbestyrelserne i en landstingskreds, opgør nævnet landstingskredsens samlede valgresultat. Selv om der ikke foreligger fuldstændige resultater fra valgbestyrelserne, kan Valgnævnet dog foretage opgørelsen, såfremt de manglende oplysninger efter det foreliggende materiale ikke vil kunne fa indflydelse på valgets resultat.

Stk. 2. Ved opgørelsen foretages en sammentælling af stemmetallene for henholdsvis

- 1) hvert parti og dets kandidater

2) hvert kandidatforbunds kandidater og

3) hver enkeltkandidat.

Mandaterne fordeles herefter ved anvendelse af d'Hondts forholdstalsvalgmode ved, at det fremkomne samlede stemmetal, som hvert parti, hvert kandidatforbund og hver enkeltkandidat har opnået i landstingskredsen divideres med divisorerne 1, 2, 3 op til det antal mandater, der skal vælges i den pågældende landstingskreds. Første kredsmandat tilfalder herefter det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den højeste kvotient, andet kredsmandat det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den næsthøjeste kvotient, indtil alle kredsmandater i den pågældende landstingskreds er fordelt.

Stk. 3. De kredsmandater, der tilkommer et parti eller et kandidatforbund fordeles mellem partiets eller forbundets kandidater således, at første kredsmandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste antal stemmer, andet kredsmandat den kandidat, der har opnået det næsthøjeste antal stemmer, indtil alle kredsmandater, som tilkommer det pågældende parti eller kandidatforbund i landstingskredsen, er fordelt.

Stk. 4. Såfremt et parti eller et kandidatforbund ikke har opstillet tilstrækkeligt mange kandidater til at besætte de opnåede kredsmandater, tilfalder mandatet det parti eller kandidatforbund, som har den næsthøjeste kvotient.

Stk. 5. Har flere partier, kandidatforbund eller enkeltkandidater opnået samme kvotient j f. stk. 2, afgøres det ved lodtrækning, der foretages af Valgnævnet, hvem af dem mandatet skal tilfalde. Det samme gælder i tilfælde afstemmelighed mellem flere af partiets eller forbundets kandidater, j f. stk. 3.

§ 44. Når valget er opgjort i samtlige landstingskredse, foretager Valgnævnet en opgørelse af, hvorledes de 5 tillægsmandater skal fordeles.

Stk. 2. Til grund for opgørelsen foretages en beregning af det samlede antal stemmer på landsplan, der er tilfaldet de ved valget opstillede partier. Det således beregnede stemmetal divideres med det antal kredsmandater, disse partier har opnået tillagt de 5 tillægsmandater, der skal fordeles. Med det herved fremkomne tal divideres de ovennævnte partiets stemmetal pr. parti, og ved denne beregningsmåde udfindes det, hvor mange mandater disse efter deres stemmetal er berettiget til. Hvis de ved division fremkomne kvotienter ikke er hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver antallet af mandater, forhøjes de største brøker indtil antallet er nået (den største brøks metode).

Stk. 3. Såfremt intet parti har opnået flere kredsmandater end det samlede mandattal, som partiet efter stk. 2 er berettiget til, er fordelingen i stk. 2 endelig, idet de enkelte partiets tillægsmandater udfindes som forskellen mellem det samlede mandattal og antallet af opnåede kredsmandater.

Stk. 4. Hvis et parti har opnået flere kredsmandater end det samlede antal mandater, partiet efter stk. 2 er berettiget til, foretages en ny beregning, hvor der bortses fra partier, som har opnået et antal kredsmandater lig med eller større end det samlede mandattal, som de er berettiget til i henhold til stk. 2. For de partier, der herefter kommer i betragtning, foregår fordelingen af mandater efter tilsvarende regler som i stk. 2 og 3. Skulle nogen af de heromhandlede partier herved opnå flere mandater end de i henhold til fordelingen i stk. 2 er berettiget til, tildeles de det i henhold til stk. 2 beregnede mandattal, og der foretages en ny fordeling af de resterende mandater på de øvrige partier efter tilsvarende regler som i stk. 2 og 3.

Stk. 5. De tillægsmandater, der tilkommer et parti, fordeles mellem de for partiet opstillede men ikke

valgte kandidater således, at første tillægsmandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste antal stemmer, andet tillægsmandat den kandidat, der har opnået det næsthøjeste antal stemmer, indtil alle tillægsmandater, der tilkommer det pågældende parti, er fordelt.

Stk. 6. Har flere partier opnået samme kvotient j f. stk. 2, afgøres det ved lodtrækning, der foretages af Valgnævnet, hvem af dem mandatet skal tilfalde. Det samme gælder i tilfælde af stemmelighed mellem flere af partiets kandidater, j f. stk. 5.

§ 45. Valgnævnet udarbejder stedfortræderlister. På listerne opføres de kandidater, der ikke er valgt, men som er berettiget til at indtræde i Landstinget som stedfortrædere j f. § 53

§ 46. Stedfortræderlisten for tillægsmandater udarbejdes for hvert parti på landsplan i rækkefølge efter størrelsen af de kvotienter, der er beregnet efter § 44, og som ikke har givet tillægsmandat.

Stk. 2. For hver landstingskreds opføres de opstillede, men ikke valgte kandidater for hvert parti og hvert kandidatforbund på en stedfortræderliste i den rækkefølge, hvori de som stedfortrædere er berettiget til at indtræde i Landstinget. Den kandidat, der har faet det største antal stemmer uden at blive valgt, opføres først. Derefter opføres den kandidat, der har fået det næststørste antal stemmer, og så fremdeles.

Stk. 3. Såfremt der er stemmelighed mellem to partier eller to kandidater inden for samme stedfortræderliste, afgøres rækkefølgen ved lodtrækning, der foretages af Valgnævnet.

§ 47. Valgnævnet anfører i valgbogen, hvem det anser for valgt som kredsmandater i de enkelte landstingskredse og som tillægsmandater, og underretter skriftligt de valgte om valget.

§ 48. Senest dagen efter valget sammenbinder afstemningslederen de afgivne stemmesedler i særskilte pakker indeholdende:

- 1) de gyldige stemmesedler
- 2) de blanke og øvrige ugyldige stemmesedler.

Stk. 2. De i stk. 1 og i § 37, stk. 1, nævnte pakker indsendes derefter snarest muligt til valgbestyrelsen tillige med de benyttede valglister og den udfyldte og af afstemningslederen underskrevne valgbog.

§ 49. Når valgbestyrelsen har modtaget stemmesedler, valglister og valgbøger som nævnt i § 48 samt det i § 37, stk. 1 nævnte materiale fra alle valgkredsens afstemningssteder, indsender den materialet tillige med kopi af den af valgbestyrelsen førte valgbog til Valgnævnet, der herefter endeligt afgør gyldigheden af valget, jf. dog § 52, stk. 2. Valgnævnet kan forlange indsendelse af det foreliggende materiale, selv om materialet fra enkelte afstemningssteder mangler. Valgnævnet træffer bestemmelse om, på hvilken måde indsendelsen skal ske.

§ 50. Indsigelse mod gyldigheden af valget i en landstingskreds kan fremsættes af kandidaterne ved valget, hvad enten disse har opnået valg eller ej, og i øvrigt af enhver vælger i den pågældende landstingskreds. Indsigelsen skal fremsættes skriftligt, ledsaget af en kort begrundelse, og indleveres senest 7 dage efter valgets afholdelse til valgbestyrelsen. Valgbestyrelsen videresender straks klagen til Valgnævnet ledsaget af de bemærkninger, den finder anledning til at fremkomme med.

Stk. 2. Såfremt der ved et valg er begået betydelige fejl, er Valgnævnet berettiget til ved en begrundet afgørelse at erklære valget for ugyldigt og beslutte afholdelse af omvalg helt eller delvis.

Stk. 3. Valgnævnet fremsender den af nævnet førte valgbog, der skal indeholde en angivelse af, hvem der er valgt, samt en fyldig fremstilling af det i forbindelse med valget passerede, til Landstingets orientering. Samtidig fremsendes stedfortræderlisten j f. §§ 45 og 46.

Stk. 4. Valgnævnets afgørelser er endelige.

§ 51. Omvalg skal afholdes snarest muligt.

Stk. 2. Såfremt valget er omstødt på grund af væsentlige mangler ved den benyttede valgliste, kan der samtidig med valgets omstødelse træffes bestemmelse om, at valglisten inden det nye valg afholdelse skal berigtiges ved udskydelse af de personer, der ikke opfylder betingelserne for at kunne medtages på den ved det omstødte valg benyttede valgliste, og ved optagelse af de personer, der skulle have været medtaget på listen. Træffes sådan bestemmelse, giver valgbestyrelsen nærmere regler for almindeligt eftersyn m.v. af den således udarbejdede valgliste.

§ 52. Det nyvalgte Landsting tiltræder ved valgperiodens start, jf. § 6, stk. 2.

Stk. 2. Det nyvalgte Landsting afgør, hvorvidt en kandidat på grund af en kriminalretlig foranstaltning ikke er valgbar, j f. § 4, stk. 1.

§ 53. Hvis et medlem i løbet af valgperioden udtræder af Landstinget, bliver umyndiggjort eller afgår ved døden, indtræder der en stedfortræder i det pågældende medlems sted. Det samme er tilfældet, hvis Landstinget finder en valgt kandidat for ikke valgbar.

Stk. 2. Landstinget afgør, hvorvidt en stedfortræder på grund af en kriminalretlig foranstaltning ikke er valgbar j f. § 4.

Stk. 3. Udtræder en enkeltkandidat, der ikke har indgået kandidatforbund, af de i stk. 1 nævnte grunde, bortfalder mandatet.

Stk. 4. Er det ledigblevne mandat et kredsmandat, der er opnået af en kandidat, der er opstillet for et parti, eller som har indgået kandidatforbund, tilfalder mandatet den af partiets eller forbundets kandidater, der uden at være valgt har opnået det højeste antal stemmer i kredsen. Hvis et parti ikke har stedfortrædere til at besætte et ledigt mandat i en landstingskreds, tilfalder mandatet den kandidat, der, uden at være blevet valgt, har det højeste antal stemmer i det pågældende parti på landsplan j f. § 46, stk. 1. Er der ikke flere kandidater i partiet, bortfalder mandatet.

Stk. 5. Er det ledigblevne mandat et tillægsmandat, tilfalder mandatet den kandidat, der, uden at være blevet valgt, har det højeste antal stemmer i det pågældende parti på landsplan j f. § 46, stk. 1. Er der ikke flere kandidater i partiet, bortfalder mandatet.

Kapitel 7

Valgnævn

§ 54. Der nedsættes et Valgnævn, der varetager de opgaver, der i henhold til denne landstingslov og landstingsloven om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menig-hedsrepræsentationer er henlagt til Valgnævnet.

Stk. 2. Valgnævnet består af den administrerende direktør i Grønlands Hjemmestyre, direktøren for De grønlandske kommuners Landsforening samt biskoppen eller disses stedfortrædere.

Stk. 3. Stedfortræderen indtræder i Valgnævnet ved et medlems forfald, eller såfremt medlemmet

opstiller som kandidat.

Stk. 4. Den administrerende direktør for Grønlands Hjemmestyre er Valgnævnets formand.

Stk. 5. Valgnævnet fører en valgbog over sin virksomhed.

Stk. 6. Landsstyret stiller sekretariatsbistand til rådighed for Valgnævnet.

Kapitel 8

Fællesbestemmelser

§ 55. Valgnævnet er ved valgets forberedelse og gennemførelse bemyndiget til at foretage sådanne afvigelser fra denne landstingslovs regler, som efter omstændighederne, herunder vejrforholdene, anses for nødvendige, forudsat at valghandlingens hemmelighed og kontrol med valgets gennemførelse i det hele fortsat er sikret. Valgnævnet skal i den af nævnet førte valgbog redegøre for de i medfør af nærværende bestemmelse foretagne afvigelser.

§ 56. Udgifter til tryksager, offentliggørelser og stemmesedler samt særlige udgifter vedrørende områder uden for den kommunale inddeling afholdes af landskassen. De øvrige udgifter i forbindelse med gennemførelsen af valget afholdes af vedkommende kommune.

§ 57. En vælger, som har afgivet stemme, har ikke pligt til i nogen sag for retten at oplyse, på hvilken kandidat eller hvilket parti vedkommende har stemt.

§ 58. Forsømmer nogen udførelsen af forretninger, som denne landstingslov medfører, kan pågældende idømmes foranstaltninger efter kriminalloven.

§ 59. Medlemmer af valgbestyrelsen eller andre, som efter bestemmelserne i denne landstingslov har ret til at være til stede i de lokaler, i hvilke stemmesedler modtages, må ikke

1) under afstemningen give en vælger råd, anvisning eller opfordring med hensyn til, på hvilken kandidat vælgeren skal stemme,

2) give andre underretning om, hvorvidt en vælger har været til stede, forlangt eller afleveret stemmeseddel, eller

3) meddele andre, hvad de på stemmestedet har erfaret med hensyn til, hvilken kandidat eller parti vælgeren har givet sin stemme.

Stk. 2. Der er ikke tilladt at føre anden kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme, end den, der er foreskrevet i denne landstingslov.

Stk. 3. Overtrædelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2 kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven.

§ 60. Landstingsloven træder i kraft 1. januar 1997. Samtidig ophæves landstingslov nr. 13 af 19. december 1986 om valg til Grønlands Landsting.

Lars Emil Johansen

/

Kaj Kleist

Bilag